

22.9.2011

Valtionvarainministeriö
Vero-osasto
PL 28
00023 Valtioneuvosto

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA

Alkoholijuomateollisuusyhdistys kiittää Valtionvarainministeriötä saamastaan mahdollisuudesta tulla kuuluksi hallituksen esityksestä alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta.

Lähtökohtaisesti Alkoholijuomateollisuusyhdistys vastustaa alkoholijuomaveron nostoa. Yhdistys muistuttaa Ruotsissa juuri tehdyistä alkoholiveroratkaisuista. Alkoholijuomien veroja ei koroteta Ruotsissa ennen kuin on selvitetty matkustajatuonnin vaikutukset ruotsalaiselle alkoholijuoma-alalle.

Suomen alkoholiverotaso on jo nyt kautta linja Euroopan tiukinta. Alkoholijuomateollisuusyhdistyksen mielestä toistuvat alkoholijuomaveronkorotukset vaarantavat yritysten toimintaedellytykset Suomessa sekä lisäävät matkustajatuontia että ns. harmaata taloutta maassamme. Alkoholiverojen toistuvaa korottamista parempana vaihtoehtona Alkoholijuomateollisuusyhdistys pitää eri tahojen, ml. alkoholijuomateollisuusyritysten, yhteisesti tehtäviä vastuullisuuskampanjoita, joita voidaan suunnata eri kohde-ryhmiin. Erityisesti nuorten kohdalla yhteistyö eri tahojen kanssa johtaa parempaan lopputulokseen kuin pelkkien rajoitusten ja saatavuuden tiukentaminen. Alkoholijuomateollisuusyhdistys tukee näkemyksiä vastuullisen valistuksen merkityksestä alkoholihaittojen vähentämisessä, erityisesti nuorten alkoholin käytön vähentämisessä ja alkoholin käytön aloittamisiän myöhentämisessä.

Esityksessä ehdotetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamista siten, että oluen ja mietojen käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin noin 15 prosenttia ja muiden alkoholijuomien valmisteveroa noin 10 prosenttia.

Alkoholijuomateollisuusyhdistys pitää erittäin hyvänä lähtökohtana sitä, että alkoholijuomaveron korotukset kohdistuvat erisuuruisina eri luokkiin. Tasasuuriset prosenttikorotukset korottaisivat euromääräisessä suhteessa huomattavasti enemmän väkevien alkoholijuomien veroja kuin muiden alkoholijuomien verotusta.

Ehdotettu alkoholinveronkorotus korottaa edelleenkin euromääräisesti eniten väkeviä alkoholijuomia kuin muita, miedompia alkoholijuomia. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, kirkkaiden viinojen hinnat ovat nousseet lähes viidenneksen vuodesta 2007, kun oluiden hinnat ovat nousseet vastaavana aikana noin 13 % ja siidereiden alle 4 %. Alkoholijuomateollisuusyhdistyksen mielestä oikeudenmukaisempi alkoholijuomaverojen korotus toteutettaisiin tekemällä niin, että oluiden ja mietojen käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin esityksen mukaisesti 15 % ja muiden alkoholijuomien valmisteveron korotus olisi maksimissaan 5 %.

Tällä hetkellä alkoholin kulutus painottuu enemmän mietoihin alkoholijuomiin. Jos halutaan verotuksen heijastelevan kulutustottumuksia ja vaikuttavan alkoholin kokonaiskulutuksen laskuun, on sen pääpaino tästä syystä kohdistettava mietoihin alkoholijuomiin, ei väkeviin alkoholijuomiin. Hallituksen esityksen mukainen alkoholin veronkorotus on selvästi näkyvämpi väkevissä alkoholijuomissa per pullo kuin muissa alkoholijuomissa. Väkevien alkoholijuomien osalta puhutaan nyt 1 euron hinnannoususta per pullo, kun taas miedoimmissa tuotteissa veronkorotus on vain muutamia senttejä per pullo. Muutaman sentin hinnannousu tuotteessa tuskin vaikuttaa paljoakaan kuluttajien ostokäyttäytymiseen.

Aiemmin tehdyt alkoholijuomien tasaprosenttikorotukset ovat kohdistuneet euromääräisesti enemmän väkeviin alkoholijuomiin kuin muihin alkoholijuomiin. Kaikki alkoholi on alkoholia ja sen vuoksi eri veroluokkien verotasoja tulisi harmonisoida. Ei voida osoittaa, että miedompi alkoholijuoma on terveellisempää kuin väkevä alkoholijuoma.

Esityksen tavoitteena on lisätä valtion verotuloja. Etyylialkoholiryhmän veropohja on puolestaan pienentynyt kolmen vuoden aikana yhteensä yli 16 prosenttia ja välituotteiden noin 9 prosenttia. Alkoholijuomateollisuusyhdistys katsoo, että tämä trendi tulee jatkumaan ja sen vuoksi on perusteltua kohdistaa suuremmat veronkorotukset toisiin luokkiin kuin etyylialkoholi- tai välituoteluokkaan. Tällä valtio takaa paremmin verotulojen kasvun alkoholijuomaverotuksella.

Veronkorotuksissa tulisi myös huomioida yritysten kotimaan tuotannon turvaaminen, työllistäminen ja kilpailukyvyn heikkeneminen. Jatkuvilla veronkorotuksilla kotimainen alkoholijuomateollisuus ajetaan väkisin alas Suomessa, mikä vähentää myös suomalaisen ohranviljelyn elinehtoja. Tässä tapauksessa ulkomaiset tuotteet valtaavat kotimaan markkinat. Alkoholin kulutus ei kuitenkaan lopu.

Väkevien alkoholijuomien valmistajia rasittavat myös Alkon uusi minimimyyntirajoitus sekä voimaan tuleva uusi kertalasipullojärjestelmä. Juomapakkaus on veroton, jos se on uudelleentäytettävä tai raaka-aineena kierrätettävä ja se kuuluu pantilliseen kierrätysjärjestelmään. Kierrätyslasipullojärjestelmässä tapahtuu muutoksia helmikuussa 2012, kun Alko luopuu lasipullojen kierrätysjärjestelmästä ja se siirtyy Suomen Palautuspakkaus Oy:lle. Siirtymisestä aiheutuu muutoksia hinnoittelurakenteeseen. Muutokset heijastuvat suoraan yritysten kulurakenteeseen ja tulevat nostamaan väkevien myyntihintoja entisestään ilman verokorotuksiakin.

Esityksen tavoitteena on mitoittaa veronkorotukset siten, että alkoholijuomien hinnannousu ei johtaisi merkittävässä määrin kotimaisen myynnin korvautumiseen matkustajatuonnilla. Matkustajatuonnin määrästä on huomattava, että väkevät alkoholijuomat korvautuvat usein muilla kuin kotimaisilla tuotteilla ja täten vaikutukset heijastuvat voimakkaammin väkevien alkoholijuomien valmistajiin.

Veronkorotuksien sosiaali- ja terveystaloudellisenä tavoitteena on alkoholin kokonaiskulutuksen ja sitä kautta alkoholinkäyttöön liittyvien haittojen vähentäminen. Nuorten alkoholijuomakokeilut alkavat yleensä muilla kuin väkevillä alkoholijuomilla. Esityksessä todetaan, että alkoholinveron nosto vähentää kokonaiskulutusta. Silloin alkoholiveron nosto, sekä terveydellisin että nuorisollisin näkökohtien perusteellakin, on painotettava sinne, missä sillä on selkeästi eniten vaikutusta. Alkoholin saatavuuteen liittyen väkeviä alkoholijuomia myydään vain Alkossa, jossa valvonta on huomattavasti tiukempaa kuin vähittäiskaupoissa. Jakelupaikkoja Alkolla on noin 350 ja päivittäistavarakauppoja on kaiken kaikkiaan noin 5 000. Lisäksi mainonta ja hinnoittelu ovat päivittäistavarakaupoissa huomattavasti vapaampaa kuin Alkossa.

Lopuksi yhteenvetona Alkoholijuomateollisuusyhdistys pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että alkoholiveronkorotukset on porrastettu eri ryhmien välillä ja korotusten pääpaino on kulutuksen mukaan suunnattu mietoihin alkoholijuomiin. Jos jatkossa päätetään tehdä alkoholiveronkorotuksia, on niiden oltava euromääräisesti tasasuuruisia kaikille alkoholijuomaryhmille. Kuitenkin Alkoholijuomateollisuusyhdistys näkisi mieluummin alkoholiveronkorotusten sijaan laaja-alaisen yhteistyön eri sidosryhmien välillä. Laaja-alainen yhteistyö alkoholialalla on avain menestyksekkääseen, vastuulliseen alkoholipolitiikkaan, jossa alkoholinkäytön asennekasvatuksella on merkittävä rooli. Tällaisen asennekasvatuksen kautta saavutettava hyöty on huomattavasti parempi kuin toistuvat veronkorotukset ja saatavuuden rajoitukset.

Kunnioittavasti

Alkoholijuomateollisuusyhdistys

Harri Nylund
puheenjohtaja

Karri Kunnas
asiamies

Alkoholijuomateollisuusyhdistys on alkoholijuomateollisuuden edunvalvoja Suomessa. Yhdistyksen jäsenyrityksiä ovat Altia Oyj, Hermannin Viinitila Oy, Likööritehdas Lignell & Piispanen, Pernod Ricard Finland Oy ja Pramia Oy. Alkoholijuomateollisuusyhdistys toimii Elintarviketeollisuusliitto ry:n yhteydessä.